

Montes.

Nominatur & *Gaditanus Sinus* Melæ lib. 111 ab Gadibus. Hodie *Baia de Cadiz*. Inter Portus, quos Hispania habet, primi est loci qui *Magnus* Veteribus, inter Nerium & Scythicum Promontoria; *Corunna* hodie. Sunt & *Annibalis Portus*, apud Pomponium, *Albor* hodie in Algarbiæ regno: *Amanum*, Plinio; nunc *Fuentarabie*, ut Villanovanus, vel *Bermeo*, ut Moralis censet: *Gaditanus*, Melæ & Antonino, circa Gades: *Tarraconensis*, de quo Silius Italicus lib. xv. Veneris denique Melæ nominatus ad radices Montis Pyrenæi. Sed de Sinubus Portubusque eorumque latitudine & profunditate multis felicissime scribit Lucas Aurigarius in suo Nauigationis Speculo, Chartis, quod ad Hispaniam, decima novemque sequentibus. Succedunt Montes inter quos *Pyrenæus* principem obtinet locum, Hispanos ab Gallis dividens *Pyrenæa* Ptole. & reliquis; Stephano *Pyrene*, Tibullo *Pyrene*: Livio & aliis *Saltus Pyrenæus*: Hispanis *Los Pireneos* universim; nam pro ratione locorum varia sortitur nomina. Dictum volunt plerique ab igne: vel quod crebris fulminum ictibus feriat; vel quod ejus silvæ (scribente Diodoro lib. vi) injecto a Pastoribus igne, quondam universæ conflagrarint. Silius Italicus denominationis honorem tribuit Pyrene puellæ, Bebrycis filiæ, in eo monte ab Hercule compressæ; ibique quum ab feris laniata esset, sepultæ. Pyrenæus, ut ab Ortu in Occasum ad Promontorium usque Celticum prolatatus Hispanos dividit in Cismontanos & Ultramontanos, alium ad Iberi fontes montem protrudit versus Meridiem per Hispaniæ latitudinem. Nomen illi *Idubeda* apud Strabonem & Ptolemaum; *Saltus Aucensis*, vulgo *Monte d' Oca* hodie vocatur, ab *Auca* urbe vetere, cujus ad *Villam-Francam*, vigesimo supra *Burgos* mil. vestigia monstrantur. *Orospeða* *Idubeda* proles Strab. *Orospeða* Pt. Toti hodie certum non est nomen: nam quod Alvaro Gomecio censentur *Sierra Vermigia*, Floriano *Sierra Molina*, Clusio *Sierra Morena*: Partes ejus sunt. *Orospeða* ad censei solet *Calpe*. Sic Ptolemæo aliisque mons vocatur ad Fretum Herculeum: qui *Gibraltar* vulgo. *Orospeða* item pars rupes præcella, quæ ex Hispalensi urbe Granatam eunti prope Archidonam se conspiciendam offert. Nomen habet famamque meretur ex memorabili, quod in omne ævum est duraturum, Amoris exemplo. Hispanis dicitur, *La Penna de los Enamorados*, *Amantium Rupes*. Paullinus *Bimarem* nominat. Respicit enim duo Maria, Internum & Externum. Strabo Calpen montem esse, ait, circuitu quidem non magnum admodum, altitudine autem ingentem & arrectum, ut remotioribus Insulæ formam præferat. Vnam Herculis Columnarum sunt qui fabulantur, alteramque ex adverso Abylam in Africa, Laborum Herculis metas: addunt unum fuisse quondam montem, sed ab Hercule perfossum, atque ita mutatam rerum faciem. Ex Alcarassum *Mariani* montes surgunt. Sic nominat Plinius, qui singulariter *Marianus* Ptol. & *Mons Marianorum* Antonino: hodie *Sierra Morena*. Radices horum montium alluit ad lævam perpetuo fere ad Oceanum usque nobilissimus fluvius Bætis. Iuxta *Barcinonem* Mons est quem *Mon-Ivi* vocant accolæ: sunt qui interpretantur *Montem Jovis*; alii vero melius *Montem Judæorum*, qui quondam illic sepeliebantur, quorumque plura adhuc ibi sepulcra & signa. In vertice Turris est, unde speculator die quidem Linteo Velo, noctu vero Facibus Navigiorum adventum *Barcinonæ* civibus ostendit. Silvis, Nemoribus, Arboribusque singulares ferentibus fructus, ubiq; est plena Hispania.

Longum